

GRØNN

MIX

MELDING TIL
JORD- OG
SKOGBRUKERE

I
MODUM

2009

INNHOOLD:

side	2	Bemanningen på kontoret og hos Landbrukstjenester Buskerud Hovedutvalgets medlemmer
side	3	Levering av rundballeplast Avlingsskade
side	4	Floghavre Spredareal
side	5	Miljøplan Har du avtalt tid? Gjødselplanlegging
side	6	Autorisasjonskurs - plantevern "Lys i alle glas" Gårdskart
side	7	"40 000 på 4"
side	8	Landbruksvikarordningen Inn på tunet
side	9	Veterinærordningen
side	10	Økologisk mat på frammarsj Bygdeutviklingsmidlene
side	11	Skogfondordningen
side	12	Skogfond og eget arbeid Ungskogpleie
side	13	Skogplanting Viken skog Skogstatistikk
side	14	Veibygging i landbruket Viltforvaltning
side	16	Tiltaksstrategi for nærings- og miljømidlene 2008-2011
side	17	Modum Bondelag
side	18	Ny kommuneplan for Modum Internetttsøknader
side	19	Modum skogeierlag Ettersøk av skadet vilt
side	20	Søknadsfrister

ANSATTE PÅ TEKNISK ETAT, TIDLIGERE "LANDBRUKSKONTORET":

NAVN	DIREKTE	TELEFON	E-postadresse
Faglederjordbruk/ avdelingsleder	Gunvor Synnøve Green	32 78 93 89	gsg@modum.kommune.no
Fagleder skogbruk	Dag Præsterud	32 78 93 92	dag.presterud@modum.kommune.no
Fagkonsulent	Lars Aamodt, (50 %, formiddag)	32 78 93 93	lars.aamodt@modum.kommune.no
Sekretær	Ellen Kristine Hæhre (80 %)	32 78 93 90	landbruk.natur@modum.kommune.no

ANSATTE LANDBRUKSTJENESTER BUSKERUD:

NAVN	DIREKTE	TELEFON	E-postadresse
Daglid leder	Gunhild Rishovd Korsbøen mandag	jobb 32 78 93 00 mob 48 03 39 47	gunhild.korsboen@modum.kommune.no
Daglig leder	Kari Bøhn	jobb 32 14 21 06 mob 95 19 53 64	kari.bohn@online.no kari.bohn@ringerike.kommune.no
Regnskap	Anne Røren	hjem 32 70 06 36 mob 90 82 75 87 faks 32 70 14 53	kr-roren@online.no
Landbruksvikar	Odd Anders Svendsby	Henvendelse via Landbruksstjenester	

Adresser både for landbruk og landbruksstjenester: Postboks 38, 3371 VIKERSUND
Telefaks: 32 78 94 01

Besøk vår internettside: www.modum.kommune.no teknisk, landbruk og næring > landbruk.

HOVEDUTVALG FOR TEKNISK SEKTOR

2007-2011

Hovedutvalget for landbruk- og natursektoren ble nedlagt som eget utvalg etter valget i 2007 og oppgavene ble overført Hovedutvalg for teknisk sektor. På den måten er det sammenfallende organisering både politisk og administrativt.

MEDLEMMER	VARAMEDLEMMER, personlige
Ingunn Dalaker Øderud, leder (SP)	Truls Ødegård
Håvard Altern (AP)	Terje Enger Gulbrandsen
May-Helen Nilsen (AP)	Inge Vidar Aasen
Tone C. Hartz (AP)	Gro Grøslund
Bjørnar Koplund (SP)	Knut Henning Honerud
Odd Bradtenborg (SP)	Sveinung Bergan
Odd Georg Hansen (FrP)	Jon Hovland
Jorun Larsen (FrP)	Arne Martinsen
Knut Ole Koplund (BL)	Gunnar Finsrud

Hovedutvalget har ca. 10 møter pr. år.

Møtene er åpne og holdes i formannskapssalen i rådhuset med start kl. 1800.

Planlagte hovedutvalgsmøter resten av første halvår 2009: 15. april, 13. mai og 10. juni.

Møter for 2. halvår er ikke fastsatt.

LEVERING AV RUNDBALLEPLAST

Det blir som tidligere mulighet for å levere plast i to uker i juni. Brukere av ”Kårmo-kassa” får henta plasten kostnadsfritt hjemme. Enger avfallsanlegg må kontaktes i forkant på tlf 32 78 56 76, evt transportør Børre Bjertnes på tlf 416 25 441 for avtale. Plastballene må plasseres på et sted som er lett tilgjengelig for transportøren. Dere som leverer plasten løst, må sjøl transportere den til Enger avfallsanlegg i løpet av denne perioden.

Vi oppfordrer fortsatt til å kjøpe ”Kårmo-kassa”. Kommunen gir også i 2009 tilskudd til kjøp av kasse. Kassa koster fortsatt kr 1 400,- + mva og kommunen gir et tilskudd på kr 650,- Felleskjøpet gir deg et avslag på neste faktura på kr 500,- til dere som kjøper plast hos dem. Kassa kan bestilles av Knut Kårmo på tlf. 952 95 204.

Vi tar gjerne imot gode tips til forbedring av ordninga.

Enger avfallsanlegg vil ta imot rundballeplast i år som tidligere.
Det blir muligheter for levering i uke **23 og 24**
dvs **2. – 5. juni og 8.– 12. juni.**

Plasten må leveres rein og fri for fremmedelemerter. Urein plast og levering utenfor avtalt tid medfører gebyr. Det er viktig at plasten i kassa blir pakka skikkelig, slik at transportøren får med seg mest mulig plast pr last. Dette gjør at kommunen har minimale utgifter til ordninga, og til at det er gratis å levere plast for bonden.

DET ER IKKE LOV Å BRENNE PLASTEN!!

AVLINGSSKADE

Vi får håpe årets sesong gir oss nok av både sol og regn, og helst i riktig rekkefølge. Dersom det skulle bli et dårlig år, som gir behov for å søke om avlingsskade, så må følgende krav oppfylles:

- **Skaden skal meldes inn til kommunen umiddelbart når skaden har oppstått. Dette skal gjøres før innhøsting. Hvis dette ikke er gjort, vil Fylkesmannen avvise søknaden.** Det er avlingssvikt som oppstår pga av værforhold før plantene er høsta som er berettiga et evt tilskudd. Skader på lager eller regn på høyet etter slått, kommer ikke inn under ordninga.
- Man må være berettiga til produksjonstilskudd for å søke om avlingsskade.
- Søknadsfristen er 31. oktober det året skaden har skjedd.

Kommunen mottar søknadene og avgir uttalelse for videre behandling, og som tidligere er det Fylkesmannens landbruksavdeling som avgjør alle søknadene. Eventuelle klager skal sendes via kommunen.

Vi oppfordrer til å levere en evt søknad om avlingsskade på nettet. Skjemaet kan skrives ut fra Statens Landbruksforvaltnings nettsider: www.slf.dep.no Søk under knappen ”skjema”, let deg fram til det skjema som har med din type avlingsskade å gjøre.

FLOGHAVRE

Det er etablert et godt samarbeid med Modum Bondelag om floghavrebekjempelsen i vår kommune. Det vil derfor i år som tidligere bli plukka ut noen områder i kommunen som bondelaget vil gå over for å leite etter floghavre. De skal ikke plukke floghavren de finner, men få en oversikt over om det finnes floghavre eller ei.

De grunneierne som får besøk av bondelaget eller landbrukskontoret vil få en lapp i postkassa om at noen har vært på besøk. Det er viktig at bondelagets medlemmer blir tatt godt i mot. De gjør en viktig og helt nødvendig jobb.

For dere som veit dere har floghavre, er det viktig å gjøre noe med det. Det er lovpålagt å bekjempe floghavren. Det er flere måter å handtere problemet på:

- Luking er et alternativ om mengden ikke er for stor.
- Sprøyting er mer aktuelt om det er mye floghavre.
- Omlegging til gras er et annet godt alternativ.
- Husk at frø overlever 6-8 år i jorda, og at floghavren spirer gjennom hele vekstsesongen.

Om en legger om til gras eller sprøyter er det viktig at en fortsetter å luke, særlig kantene. Da er det muligheter for å holde ugraset i sjakk. En har et særlig ansvar for å holde arealer nær nabo og vassdrag frie for floghavre.

Vi minner også om § 7 i "Forskrift om floghavre":

"Det er forbudt for eier eller bruker av eiendom, hvor det er floghavre eller mistanke om dette, å selge eller på annen måte avhende lo, julenek, halm, frøhalm, kornavrens, frøavrens, agner, husdyrgjødsel, kompost, jord og planter med jord..."

- Lykke til med årets floghavrekamp! -

SPREDEAREAL

Det er de samme reglene som gjelder som tidligere vedr krav om spredeareal. Aktuell forskrift er "Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav", § 24 Spesielle krav til bruk av husdyrgjødsel.

Er det noen som er i tvil om de har tilstrekkelig med arealer ut fra antallet husdyr er det en grei kalkulator for dette på Mattilsynet sine sider. Gå inn på: <http://www.mattilsynet.no/> klikk på PLANTER på høyre side på skjermen, > Gjødsel og jordforbedringsmidler > GDE-kalkulator og last ned programmet. Deretter legger du inn tallene fra produksjonssøknadene.

Viser det seg at du har for lite areal, ta kontakt med en nabo og skriv ei avtale om bruk av spredeareal. Husk samtidig på å endre gjødselplanen din. Det er gunstig for de fleste arealer å få tilført husdyrgjødsel. Manglende spredeareal vil gi trekk i produksjonstilskuddet.

MILJØPLAN

Nå er det på høy tid å oppdatere miljøplanen. Er det endringer i arealene skal nye kart på plass. Ny gjødselplan for årets vekstsesong bør også være på plass, hvis ikke ta kontakt med landbrukskontoret umiddelbart! Sjekk også alderen på jordprøvene. De bør ikke være eldre enn fem år. For de som sprøyter skal det i løpet av vekstsesongen føres sprøytejournal.

Sjekklista skal også fylles ut hvert eneste år. Det skal også foreligge plan med frist for gjennomføring av evt tiltak, om det er behov for det. Eks om en må utbedre gjødsellageret, har erosjon rundt en kum osv.

Det er også krav om miljøplan trinn II i forbindelse med spesielle miljøtiltak. Eks søke

SMIL-midler, eller visse RMP-midler. Det skal da foreligge en plan for tiltaket, og dokumentasjon for gjennomføringa.

Det foretas reduksjon i produksjonstilskuddet om det mangler, eller det er mangler i miljøplanen. Trekket skjer med bakgrunn i foretakets arealgrunnlag for søknad om produksjonstilskudd.

Miljøplanen skal foreligge før vekstsesongen.

HAR DU AVTALT TID?

På landbrukskontoret har vi mer enn nok å drive med, og vi kan være opptatt med både befaringer og møter. Har du en sak som kan ta lang tid eller noe som haster, er det ikke sikkert vi har anledning til å hjelpe deg akkurat når du kommer. For å være sikker på at du får hjelp til det du trenger, ta en telefon og avtal tid først. Da er dere sikre på at vi er til stede, og at det er satt av tid til dere. På denne måten blir dere mer fornøyd med vår service, samt at dere får den hjelpa dere trenger når dere trenger den.

GJØDSELPLANLEGGING

En god gjødselplan = Penger spart = Penger tjent = Bedre miljø.

Våronna nærmer seg og det er viktig å ha et bevisst forhold til både hva en skal gjødsle med og mengde. Vi må beregne hva avlinga forbruker og ikke gjødsle så mye at overskudd av næringsstoffer renner ut i nærmeste bekk, elv og til slutt innsjø.

Dernest er det viktig å ha fokus på kostnader. Det har vært en betydelig prisøkning på kunstgjødsel som tilsier at det er viktig å ha en god plan. Gjødselplanen er sammen med sprøyteplan en obligatorisk del av Miljøplan, som til en hver tid skal være oppdatert. Modum kommune har fått nytt program fra Skifteplan og kan levere gode planer. En av forutsetningene er imidlertid gode jordanalyser som ikke er eldre enn 5 år, eller er eldre enn siste kalking. Gjødselplanen skal være på plass FØR våronna!

AUTORISASJONSKURS FOR BRUK OG KJØP AV PLANTEVERN MIDLER

Sjekk når gyldigheten på ditt bevis går ut

Kjøp og bruk av plantevernmidler krever autorisasjon. Autorisasjonsbeviset har en gyldighet på 10 år. For de som har behov for å fornye sine bevis, tilbys følgende kurs:

Fornyingskurs: lørdag 23. mai. 2009 på Rosthaug vgs. Avd. Buskerud
Fornyingskurs: lørdag **13. mars 2010** på Rosthaug vgs. Avd. Buskerud
Kurs for nye brukere: lørdag **13. mars 2010** på Rosthaug vgs. Avd. Buskerud

Sjekk ellers kurstilbudet på <http://www.bsfstudie.no/buskerud/>

LYS I ALLE GLAS

Prosjektet "Lys i alle glas" er nå inne i sitt andre år. Prosjektet går over 12 kommuner i Buskerud. Det er ansatt en prosjektleder i Numedal, en i Hallingdal og en i Midt-Buskerud. Det vil si Sigdal, Modum og Krødsherad. Det er Hilde Riis som er prosjektleder her og hun har gode medhjelpere i Knut Tore Eidal fra Sigdal og Gunhild Korsbøen fra Modum.

Til sammen er det registrert 210 ubebodde bruk i disse kommunene. De aller fleste av disse eierne er nå kontaktet og vi prøver å kartlegge hvorfor brukene er ubebodd. Sammen med eieren forsøker vi å finne løsninger for hvordan de igjen kan bli bebodde ved enten utleie eller ved salg. Det er ofte sterke følelsemessige bindinger til en landbrukseiendom. Det gjør at det er vanskelig å få dem ut på salg. Utleie kan da være en god løsning for mange. Så langt i prosjektet er det registrert 3 bruk som er solgt og 2 utleid, mens det for tiden ligger ute 4 bruk på nettsidene til salg/utleie.

Bakgrunnen for prosjektet er at både Krødsherad og Sigdal, samt deler av Modum sliter med synkende folketall. Det er derfor viktig å snu denne trenden. I prosjektet har vi nå ei liste på ca 25 personer/familier som ønsker å flytte til vårt område. Flere av disse er yngre folk og småbarnsfamilier. Mange av dem ønsker seg et småbruk, eller i hvert fall et romslig hus med stor tomt. Det ville bety mye hvis vi fikk en del av dem til å flytte hit. Tankekorset er derfor at samtidig som vi har mange ubebodde bruk har vi svært lite å tilby de som ønsker å bosette seg her. Les mer på våre nettsider www.lysialleglas.no

GARDSKART

Modum kommune har ennå ikke fått nye gårdskart. Siste nytt er at de trolig kommer i første halvdel av 2010. Første uredigert utgave til kartene ligger likevel ute på nettet under Skog og Landskap sine nettsider. Det er mulig å gå inn for å hente ut kart, men disse kartene er ikke godkjente og kan derfor inneholde feil.

Vi får ofte spørsmål om hvordan en kan finne sitt eget gardskart på internett.

Slik går du fram:

1. Gå inn på "http://www.skogoglandskap.no"
2. Finn "gårdskart" på høyre side.
3. Velg "søk om passord" (dersom du ikke har det fra før)
4. Fyll inn opplysningen og trykk på "send"
5. Du vil ganske snart motta brukernavn og passord på den oppgitte e-post adresse.
6. Gå så inn igjen på "gårdskart"
7. Skriv inn brukernavn og passord som du fikk.
8. Velg fylke, kommune og gnr/bnr. "OK" (kan ta litt tid)

Nederst kommer arealfordelingen etter ulike markslag.

Nå kan du velge ulike kart og kombinasjoner av kart ved å trykke i rutene til venstre.

Skrive ut:

1. Trykk på skriveikonet over kartet
2. Da kommer det fram et felt nederst til venstre. Her kan du velge målestokk, stående eller liggende utskrift blant annet.
3. Flytt på kartet (med håndikonet) slik at et rødt kors kommer rett over det du vil skrive ut.
4. Du kan "zoome" inn og ut ved å bruke ikonknappene over kartet.
5. Trykk på "skriv ut".

40 000 på 4

Målet med prosjektet er å øke antall søyer fra 35 000 til 40 000 i innen 2012.

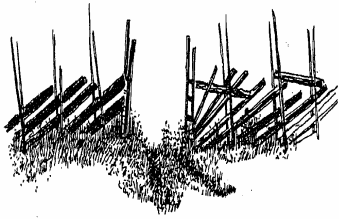
I Buskerud har vi landets dyktigste sauebønder. Vi har de beste resultatene og størst oppslutning i sauekontrollen (40 %) og stor oppslutning om beitelagene. Vi mangler bare 5 000 vinterføra søyer for å være i balanse med markedet.

Det skal søkes nådd gjennom:

- Økt rasjonalitet i driftsbygning og på hjemmebeite.
- Sterkere produsentmiljø.
- Samarbeidsløsninger mellom produsenter i den daglige drifta.
- Rasjonell og god utnyttelse av utmarksbeite, herunder å øke tilgjengelighet til beiteområder av god kvalitet.
- Økt kompetanse omkring bruk av beite hos beitebrukere og grunneiere samt hos rådgivningstjeneste og forvaltning.
- Styrket samarbeid mellom reiseliv og landbruk, med fokus på beitedyr som landskapspleiere.
- Økt tilgang på midler til nybygg og øvrige investeringer i produksjonen.
- Assistanse av prosjektkoordinator.

I tida framover blir det iverksatt en rekke aktiviteter som lokale fagarrangement, start av nettverksgrupper, overføring av dokumentasjon og kompetanse med mer. Les mer på hjemmesiden til Buskerud Bondelag.

LANDBRUKSVIKARORDNINGEN

Landbrukstjenester (LT) Buskerud har fått ansvaret for landbruksvikarordningen i sine kommuner. Odd-Anders Svendsby ble ansatt hos oss 1.1.2009. Han var tidligere kommunal landbruksvikar. I Sigdal har Endre Tovsrud fått stillingen som beredskapsavløser.

Vi hjelper deg med utfylling av søknad og dokumentasjon

- Alle bønder som har krav på tilskudd under sykdom har krav på landbruksvikar.
- De som har dyr har krav på sykdomsavløsning og får tilskudd under; sykdom, svangerskap og fødsel, adopsjon, syke barn (i spesielle tilfeller), dødsfall og akutt krise.

Ferie og fritid. Ved å benytte LT Buskerud til all utlønning kan du være sikker på at det formelle er i orden. I tillegg er det lett og rimelig. Vi ordner med nødvendig dokumentasjon og kontrollerer at tilskuddet som blir utbetalt er riktig. Når året er omme får du tilsendt bilag som du kan bruke i regnskapet ditt, og full oversikt over all arbeidskraft som du har leid/brukt gjennom året. **Et bilag – reduserer dine regnskapskostnader.**

Forsikring og pensjonsordning. Alle som får utbetalt lønn gjennom LT Buskerud er automatisk forsikret for yrkesskade og ansvar. I tillegg blir det betalt inn premie til Obligatorisk Tjenestepensjon (OTP) for alle som tilfredsstiller kravene. At lovbestemt forsikring er på plass gir både deg som bonde og arbeidstageren trygghet.

Forsikringspakken er et landsdekkende samarbeid gjennom Norske Landbrukstjenester (NLT) og dekker i dag ca 40 000 ansatte. Dette betyr god dekningsgrad og mye lavere priser til deg som bruker.

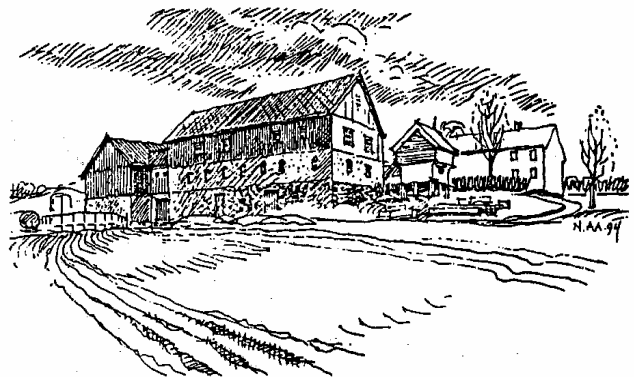
Hjelp til utlønning for mindre bedrifter også utenom landbruket. Vi kan hjelpe deg, stå som formell arbeidsgiver og ordne med all utlønning og nødvendig dokumentasjon. LT Buskerud har rutiner og har et effektivt apparat for å yte slike tjenester til en rimelig pris.

Bruk oss når du trenger arbeidshjelp og/eller utlønning.

Ved å bruke oss, legger du grunnlaget for bedre og rimeligere tjenester tilbake til deg!

INN PÅ TUNET

”Inn på tunet”(IPT) er gårdsbaserte tilbud som bygger på samarbeid med oppvekst-, utdannings-, helse-, eller sosialsektoren. Gjennom IPT kan landbruket bidra når kommunen skal løse lovpålagte oppgaver, samtidig som inntekten på gården styrkes og det skapes nye arbeidsplasser i kommunen. I IPT danner gårdsdrift, dyr og natur rammen for aktiviteter tilrettelagt for ulike brukergrupper. Bonden selv spiller en aktiv rolle som veileder, arbeidsleder og som medmenneske.

Det er i dag 650 gårdsbruk i Norge som leverer tjenester og som har dette som tilleggsnæring. I Buskerud er det over femti IPT- tilbud, og flere ønsker å etablere seg. I dag er det 4 IPT-gårder i Modum. Disse tiltakene tilbyr i dag:

- Samarbeid med skole, fra egen eller andre kommuner.
- Privat SFO med hest som hovedaktivitet.
- Tiltak i virksomhet hvor brukergruppen er hele skoleklasser og barn og unge med spesielle behov. Dette kalles "levende læring".
- Gården som pedagogisk ressurs er et IPT-tilbud der skoleelevers læring i ulike skolefag skjer på gården i stedet for i klasserommet.
- En stall hvor det bl.a gis tilbud til personer med psykiske lidelser .
- Det arbeides videre med et pilotprosjekt hvor Helse og Sosialetaten er kjøperen og gruppa er mennesker med tidlig demens. Denne gruppa er ofte skadd av ulykke og/eller rus. Demens er ellers ei gruppe som blir stadig større, ganske enkelt fordi vi alle lever lenger.

Det er mange, mange muligheter for å utvikle et langt større IPT –tilbud en det vi har i Modum. Det som har vært og er flaskehalsen er ofte oppdragsgiverne sin generelle holdning til at det skal være nesten gratis: "Bonden er jo der allikevel". Noen av kommunens beslutningstakere på oppdragssiden får problemer når det tenkes tradisjonelt budsjett. Det blir svært viktig for de ansvarlige i administrasjonen å kunne se en tilsvarende besparing og samtidig evne å se mennesket i denne sammenhengen.

Da er det langt mer ekspansivt å si som Ringerike kommune om sin bruk av IPT: *"Vi er en fattig kommune, men vi har ganske enkelt ikke råd til å gjøre det på noen annen måte"*.

Se mer på internett sidene <http://www.innpaatenet.no/>

VETERINÆRORDNINGEN.

Følgende veterinærer deltar i vaktordningen som gjelder alle tider, unntatt hverdager (mandag-fredag) kl.08.00 – 16.00:

ELSE RANDI BJØRNSTAD, 3355 Solumsmoen	tlf. 90 09 88 77
FLEMMING MELAND, 3355 Solumsmoen	tlf. 95 20 32 59
KARI ANNE D. SKRETTEBERG, 3370 Vikersund	tlf. 90 18 69 68
HEIDI THORUD, 3330 Skotselv	tlf. 41 60 08 77

Månedlige vaktlister blir laget i slutten av hver måned og ligger på kommunenes hjemmesider:

Modum kommune: www.modum.kommune.no (A-Å –veterinærvakt)
Krødsherad kommune: www.krodsherad.kommune.no (forside)
Sigdal kommune: www.sigdal.kommune.no (A-Å –dyrlege)

På dagtid kan man kontakte en av de oppgitte veterinærene.

ØKOLOGISK MAT PÅ FRAMMARSJ

Andelen økologiske varer, både når det gjelder produksjon og omsetning, økte i 2008. Vi handlet økologiske matvarer for mer enn en milliard kroner i fjor. Salget av meieriprodukter og grønnsaker økte mest.

Omsetningsøkningen i butikk var på 25 prosent, for alle økologiske produkter. Dette ble oppnådd gjennom økt handel med meieriprodukter, korn og bakervarer, grønnsaker, kjøtt og egg. Økologiske oster er her en klar vinner. Grønnsaker, som er en stor økologisk varegruppe, utgjør over to prosent av totalomsetningen av grønnsaker. Mens frukt og bær hadde en liten økning i omsetningen fra året før. Disse varene hadde samme andel av totalomsetningen som året før, 0,9 prosent. Omsetningen av økologiske produkter økte med 18 prosent fra direktesalg, Bondens marked, bakerier, abonnementssalg, restauranter m.m.

Det har vært en stor økning i såkalte karensareal, dvs. areal som enda ikke er i økologisk produksjon, men som er satt av for å bli det. Økningen i karensarealene var på over 35 prosent, og gir forventninger om at det kan komme en større økning i økologisk produksjon fremover.

Rapporten fra Statens landbruksforvaltning viser at også internasjonalt var det til dels stor økning i omsetningen av økologiske matvarer. Fra Danmark og Sverige vises det til økte omsetningstall på hhv. 25 og 39 prosent.

I Modum hadde vi i 2008 et omlagt areal på 12,7% og det er en økning på 1,1%. I areal betyr det at 5 654 daa. er omlagt, 914 daa. er i karens og totalt blir det 6 568 daa.

Modum Bondelag og Modum Kommune vil i samarbeid på et seinere tidspunkt innkalle til et idømte hvor vi finner fram til samarbeidsstrategier om hvorledes vi kan bidra til å få til en større økologisk produksjon. Formålet er å danne små økologiske nettverk, bestående av 4-6 produsenter fra samme miljø som vil hente opp kunnskap og sammen gjøre sine erfaringer.

Hvis vi mangler økologiske produkter til markedet vil vi miste et tilsvarende produksjonsarealet i konvensjonelt jordbruk. Det er ganske enkelt forklart at hvis vi må åpne for import av økologisk sauekjøtt, korn, poteter mv., så vil det arealet som utnyttes til produksjon i et annet land gå direkte på bekostning av konvensjonelt areal i Norge.

BYGDEUTVIKLINGSMIDLENE

1. Investeringer i tradisjonelt landbruk* eller i tilleggsnæringer

Gjelder investeringer i faste anlegg, eks. driftsbygninger og tilhørende produksjonsutstyr m.m. Støtten er begrensa til 30 % av kostnadsoverslaget. Buskerud gir normalt inntil kr 600 000,- i tilskudd for investeringer innen tradisjonelt landbruk. I tillegg er det mulighet for å få rentestøtte på lån som er tatt opp i forbindelse med tiltaket. Rentestøtta varierer med markedsrenta, og er for 2009 satt til 2,3%.

Investeringer for husdyr vil bli prioritert!

* For såkalt tradisjonelle tiltak(stort sett husdyrhold) er det forhåndsprioritering. Neste frist for å melde interesse er i november 2009. Si likevel fra før denne tiden dersom du har planer for investeringer innen husdyrhold.

2. Tilskudd ved generasjonsskifte.

Tilskuddet er aktuelt for de under 35 år som trenger å gjennomføre mindre investeringer for å opprettholde drifta. I Buskerud gis det inntil 40 % av kostnadsoverslaget i tilskudd, ut fra maks kostnadsgrunnlag på kr 500 000,-. Ordningen gjelder de fem første åra etter at overdragelsen har funnet sted.

3. Etablererstipend

Aktuelt for de som har en god idè og har tenkt å etablere ny virksomhet med ekspansjonsmuligheter. Ordningen gjelder sjølve utviklingsfasen og etableringsfasen. Stipendbeløpet kan dekke inntil 75 % av godkjent kostnadsoverslag for begge fasene.

4. Bedriftsutvikling

Aktuelt for de som allerede har etablert virksomhet, men som trenger videreutvikling.

5. Bioenergi

Bioenergiprogrammet til Innovasjon Norge er ytterligere forbedret. Satsene for gårdsvarmeanlegg er nå:

- Halm eller ved: kr 30 000,- i tilskudd
- Flisfyring: kr 40 000,- i tilskudd

Det kreves en total kostnadsramme på kr 150 000,- inkl. mva.

Gårdsvarmeanlegg med varmebehov som er større enn 25 000 kWh i næring

- 30 % tilskudd av godkjente kostnader

Er noen av ordningene aktuelle - ta kontakt med landbrukskontoret!

SKOGFONDSORDNINGEN

- Fri avsetning på mellom 4 % og 40 % av virkets bruttoverdi.
- 85 % skattefordel ved bruk av skogfond med skattefordel.
- Bruk av skogfond gir en tilskuddseffekt på 30 – 60 %, avhengig av marginal skattesats.

Bruk mulighetene!

I korte trekk kan skogfond med skattefordel brukes til:

- Foryngelse og etablering av skog.
- Ungskogpleie og forhåndsrydding før tynning.
- Skogforsikring.
- Nybygging og opprusting av skogsveier. (traktor- og bilveier) NB! - SØKNADSPLIKT
- Sommervedlikehold av bilveier.
- Skogbruksplan.
- Skogkurs.
- Merking av eiendomsgrenser og grensegang i forbindelse med jordskifte.
- Egeninnsats vedrørende ovenfor nevnte tiltak.

Skogfondbudsjett

- Budsjettér med behov for skogfond og sett av midler i forhold til dette ved hogst.
- Som budsjettverktøy anbefales det å bruke skogfondkalkulatoren som finnes på hjemmesidene til Skogbrukets Kursinstitutt (SKI): www.skogkurs.no.

SKOGFOND OG EGET ARBEID

Satser for eget arbeid i Modum i 2009:

Ungskogpleie/lauvrydding- skogeier	Kr. 225,- pr. time
Ungskogpleie/lauvrydding- skogeier fagbrev/profesjonell skogsarbeider	Kr. 275,- pr. time
Nyplanting	Kr. 2,25 pr. plante
Suppleringsplanting	Kr. 3,- pr. plante

Timesatsene ved ungskogpleie gjelder ved normale prestasjonsnivåer.

Inntekt etter skatt ved eget arbeid

Skattefordelen fører til at inntekten etter skatt blir høyere ved bruk av skogfond med skattefordel til dekning av eget arbeid i skogen.

Så mye må du tjene pr. time i annet lønnet arbeid for å få samme inntekt etter skatt:

Eget arbeid - skogfond med skattefordel		Annet lønnet arbeid
Kr. 225,-	=	Kr. 332,-
Kr. 275,-	=	Kr. 405,-
Kr. 2,25 pr. plante	=	Kr. 3,32 pr. plante

Som fagarbeider må du altså tjene kr. 405 pr. time for å få samme inntekt etter skatt som du får fra skogen ved å ta ut kr. 275 pr. time fra skogfondskontoen !

Tilskudd:

Det vil bli følgende skogtilskudd i 2009:

Tiltak	Tilskudd
Ungskogpleie/lauvrydding	20 %
Markberedning	20 %
Stammekvisting	20 %

Tilskuddene beregnes ved registrering av utgiftsbilag/dekning av eget arbeid på skogfondskontoen, og gjelder godkjente kostnader.

UNGSKOGPLEIE ER VIKTIGERE OG BILLIGERE ENN DU TROR!

Verdiøkning på framtidsbestandet, i form av:

- Høyere andel skurtømmer.
- Raskere hogstmodenhet.
- Økt produksjon av trevirke av god kvalitet, som gir større netto.
- Redusert risiko for snø- og vindskader.

Prioriteringer:

- Bestand i tidlig fase, høyde 1 - 4 meter.
- Gode boniteter.

Hvor mye koster ungskogpleien?

Kostnadene varierer med bonitet og tetthet, men bruttoprisen før tilskudd og skattefordel ligger i gjennomsnitt på ca. kr. 400,- pr. dekar. **Forsømte ungskogfelt gir mangedobbelt arbeid, dvs. høyere kostnader.**

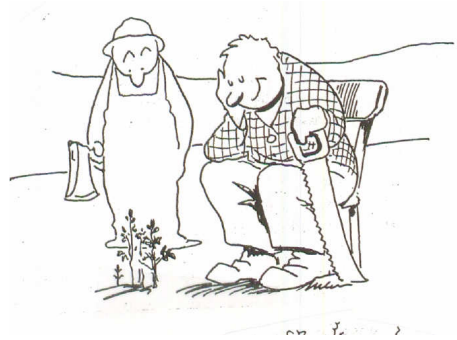
Med 20 % tilskudd og 85 % skattefordel betyr det for en skogeier med 36 % marginalsatt at han kun betaler 27 % av kostnadene ved å leie inn hjelp til ungskogpleie.

PRIORITER UNGSKOGEN I 2009 MENS TØMMERPRISENE ER LAVE!

SKOGPLANTING

- Etter hogst plikter du å forynge feltet innen 3 år etter hogsten.
- Planting etter snauhogst er som hovedregel nødvendig når boniteten er bedre enn G14.

Valg av foryngelsesmåte må bestemmes før hogst. Dersom man mener at naturlig foryngelse er riktig på feltet må hogsten tilpasses dette.

HJELP TIL SKOGKULTUR?

Viken Skog tilbyr hjelp til å utføre:

- Planting
- Markberedning
- Ungskogpleie

Ta kontakt med skogbruksleder Tømm Kristiansen på tlf. 91 56 42 70 eller pr. e-post: tomm.kristiansen@viken.skog.no for en uforpliktende skogkulturprat.

SKOGSTATISTIKK

Avvirkning

Avvirkingen har vært forholdsvis stabil i Modum de siste 9 åra. Den har i hovedsak variert i området 60-70 000 m³. I 2005 gjorde hogstkvantumet et byks oppover, og har siden ligget på mellom 85 000 og 100 000 m³. I 2008 ble det i Modum avvirket ca. 87 000 m³ tømmer.

Det er tydelig at det ikke er noe i veien med viljen til å hogge tømmer.

Planting

Det årlige plantetallet går jevnt og trutt oppover, mest pga. at vi bruker en del ressurser på å ringe rundt til skogeiere som vi mener burde plante. På denne måten får vi ”hanka inn” mange flere plantebestillinger enn de som kommer av seg selv.

Beregnet årlig plantetall i Modum ligger på ca. 200 000 planter. I år regner vi med å komme opp i 180 000 planter, som er på samme nivå som i 2008.

Ungskogpleie

Ungskogpleieaktiviteten viser fortsatt en gledelig økning. Vi ser tydelig at skogeierne reagerer med økt aktivitet når myndighetene setter inn gunstige økonomiske virkemidler (tilskudd/skogfond med skattefordel), og tilsvarende reduksjon av innsatsen når lønnsomheten går ned.

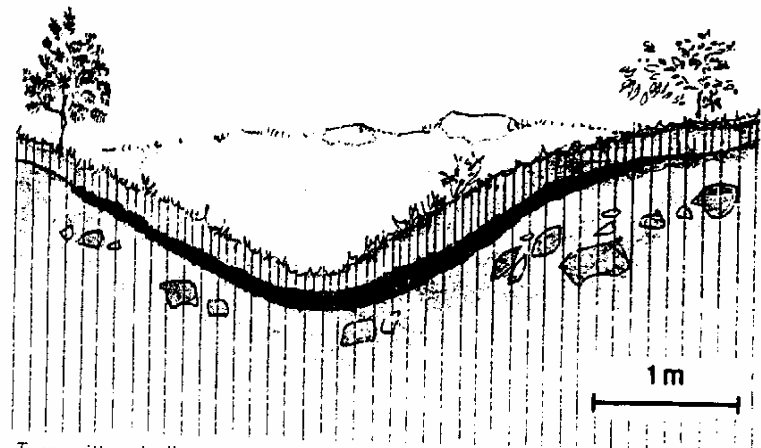

I 2008 ble det registrert pleie av 3 270 dekar ungskog, den største aktiviteten siden 1994!

Vi mener derfor at det er viktig å opprettholde tilskuddet på et ”optimalt nivå” for å stimulere til at det bedrives ungskogpleie, samtidig som vi engasjerer prosjektleder for å drive oppøkende virksomhet.

VEIBYGGING I LANDBRUKET

Det er søknadsplikt for bygging av alle typer landbruksveier (skogsbil-, gårds- og traktorveier). Du må også søke før du ruster opp din eksisterende vei. Før nybygging foretas, skal kulturminnemyndighet vurdere om veien vil berøre fornminner/kulturminner. Dette krever befaring på barmark, og betyr at du bør søke i god tid.

Tversnitt av kullgrop.

Søknadsskjema finner du på www.slf.dep.no (bruk ”landbruksveg” som søkeord) eller ta kontakt med landbrukskontoret.

VILTFORVALTNING

Hjorteviltavskyting i Modum 2008

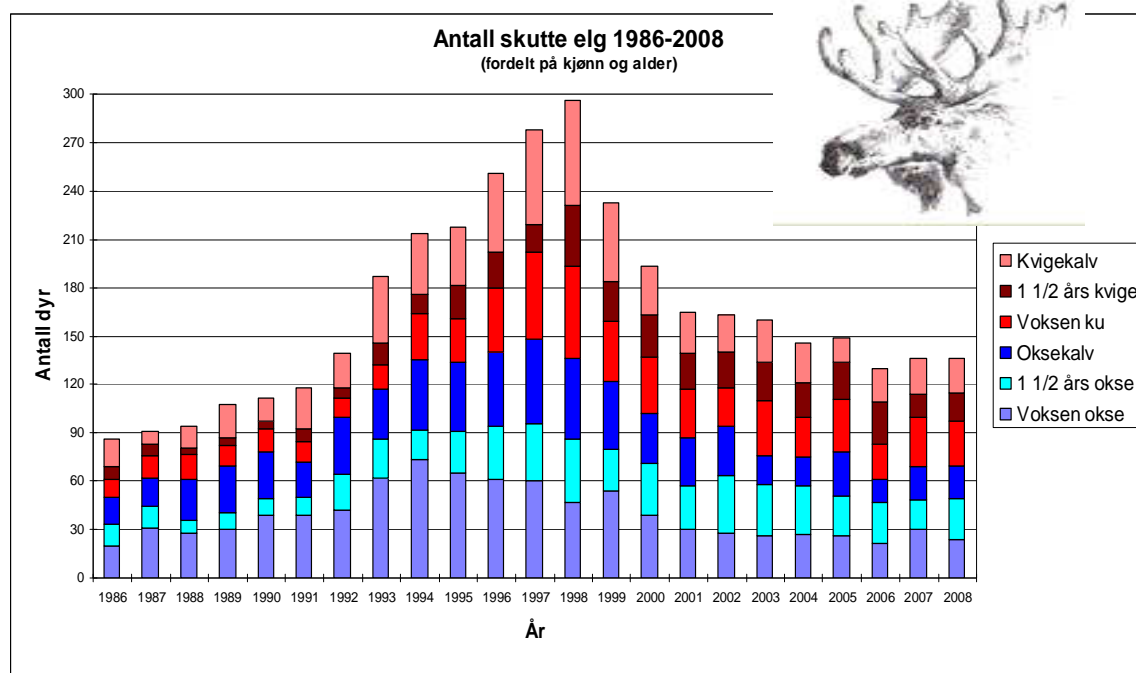
	Kalv	1 ½ år	2 ½ år+	Hanndyr-%	Sum
Elg	42	43	51	51 %	136
Hjort	5	2	11	44 %	18
Rådyr	42	Som voksen	111	64 %	152

Elg

Jaktlagene hadde muligheter til å felle 168 elg i høst. Bestanden viser en stabil tendens, selv om det i enkelte deler av kommunen er meldt om økende tilgang på dyr under jakta.

Bakgrunnsareal pr. felt elg i Modum var 3 012 dekar, med variasjoner fra 1 500 til 15 000 dekar.

Kalvevektene viser en liten bedring fra i fjor, og har et gjennomsnitt på ca. 61 kg. Ungdyra er litt for lette i vekta og ligger i overkant av 125 kg for okser og rundt 121 kg for kvigene. Disse vektene er ikke overraskende, tatt i betraktning den lave kalvevekta i fjor. Produktiviteten viser liten bedring. Bare 55 % av kuene hadde kalv, men 13 % av kuer m/kalv hadde tvillingkalv, noe som er en liten økning.

Hjort

Det ble tillatt felt 38 hjort. Hjorten har i noen år vært temmelig stedfast i et par områder i Modum: Skogområdet nordover fra Skibrekåsen og Vestre Snarum. Nå ser det imidlertid ut til at hjorten er å finne i alle grendelag. Bestanden ser ut til å være økende, men det er ikke observert skogskader av noe stort omfang (enda). Det er derfor viktig at hjortjakta organiseres slik at avskytingen økes. Avskytinga ble på 18 dyr, det samme som i 2007, til tross for at hjortejakta ble forlenget med drøye 5 uker fram til 23. desember.

Rådyr:

Den generelle tilbakegangen av rådyrbestanden har naturlig nok også resultert i at avskytingen har stabilisert seg på et lavere nivå enn man var vant til før 2000. De siste tre åra har avskytingen ligget på ca. 150 dyr. Årets vintersesong vil nok vise seg å være tøff for rådyra, så en ny nedgang i bestanden må påregnes.

Derfor er det viktig at jaktlagene vurderer bestanden fortløpende i løpet av jakta, ved enten å avstå fra jakt, eller å spare geiter.

TILTAKSSTRATEGI FOR NÆRINGS- OG MILJØMIDLENE 2008-2011

Søknadsfrist er 1. mai og 1. oktober.
Søknad om tilskudd til skogkultur vil bli behandlet fortløpende (førstemann til mølla).

MÅLSETTINGER:

- Modums kulturlandskap og kulturverdier skal ivaretas.
- Erosjon og forurensing fra jordbruksarealene skal reduseres.
- Modum skal ha et aktivt skogbruk som ivaretar miljøverdiene.

GENERELT:

- SMIL-tilskudda skal først og fremst **forbeholdes de aktive bøndene**.
- Alle tiltak innenfor jordbruket krever godkjent miljøplan.
- Alle tilskudd betales ut fra godkjente og dokumenterte utgifter.
- Timepris på manuell egeninnsats settes til kr. 200,-.

PRIORITERTE MILJØTILTAK I JORDBRUKET:

- Rydding og inngjerding av gamle beiter i kulturlandskapet. Tiltaket skal ha verdi for næringa, og gjerne ha betydning for allmennheten.
- Freda og verneverdige bygninger i kulturlandskapet.
- Hydrotekniske tiltak der det er fare for forurensning.
- Omlegging fra korn til gras i erosjonsutsatte områder.
- Etablering av fangdammer.
- Informasjon og skjøtsel av kulturminner.
- Restaurering av seterbebyggelse og setervoller.
- Innsyn og tilgjengelighet til vann, vassdrag og kulturlandskap.

PRIORITERTE NÆRINGS- OG MILJØTILTAK I SKOGBRUKET:

- Stimulere til økt ungsogpleieaktivitet gjennom bl.a. tilskudd, informasjon og grendeskogdager.
- Skjøtsel av kantsoner mot vann og vassdrag.
- Opprusting av viktige skogsbilveier.
- Fellestiltak for økt aktivitet og ressursutnyttelse i og fra skogen til for eksempel bioenergi, som kan bidra til økt avvirking.
- Tiltak som ivaretar miljøverdier som for eksempel friluftsliv og dyreliv.

Tiltak	Tilskudds-%	Merknad
Restaurering av bygninger	20-35	Utvendige utbedringer og helhetlige bygningsmiljøer prioriteres.
Gammel kulturmark/rydding	40-60	Kvaliteten på landskapet er avgjørende, og det settes krav om tilstrekkelig beitepress. Ferdig rydda arealer skal kunne godkjennes som innmarksbeite
Kulturminner	40-70	Kan være aktuelt for mindre bygninger som ikke er i bruk i drifta
Biologisk mangfold	70-100	
Fangdammer	50-70	
Hydrotekniske tiltak	30-40	Aktuelle tiltak er sikring av planerte områder, åpne avskjæringsgrøfter, bekke- og grøfterensk m.m. Det settes krav om tiltak på minimum kr 15 000,-
Omlagging fra korn til gras i erosjonsutsatte områder	30-50	For omlagte arealer tilsier dette om lag kr 100,- pr daa i 3-5 år. Tilskuddet gjelder arealer med høy erosjonsrisiko
Generelle planleggings- og fellestiltak	50-70	
Organisert beitebruk	30-50	Gjelder fellestiltak for organiserte beitelag. Tiltaka skal fremme beitebruken, gjøre drifta mer rasjonell og redusere tap pga rovdyr.
Skogkultur	20	Gjelder ungskogpleie, markberedning og stammekvisting
Opprusting av viktige skogsbilveier	20-40	Forvaltes av Fylkesmannen, men søknad sendes via kommunen
Drift med taubane og hest	M ³ -tilskudd	Forvaltes av Fylkesmannen, men søknad sendes via kommunen

MODUM BONDELAG

Modum Bondelag er lokallag av Buskerud Bondelag som igjen er fylkeslag under Norges Bondelag. Lokalt har vi de siste åra hatt mest fokus på følgende arbeidsområder:

- Innspill til jordbruksforhandlingene via fylkeslaget.
- Floghavrekamp i samarbeid med kommunen.
- Fagforening for enkeltmedlemmer og grupper av medlemmer som får problemer med myndigheter og andre interesser. Eksempler er press fra verneinteresser, utbyggingsinteresser, reguleringsmessige begrensninger på drifta, rovdyr etc.
- Jordvern.
- Arrangere og delta på diverse tilstelninger som fagmøter, våronndager, maskinkvelder.
- Delta på markeringer og aksjoner fra sentralt hold.
- Samarbeide med kommunen om bruk av midler over diverse ordninger til beste for våre medlemmer.
- Informere politikere og andre i lokalmiljøet om landbruket i kommunen og betydningen av det.

Styret i 2009:

Leder: Hans Christian Tandberg

Nestleder: Odd Anders Svendsby

Kasserer: Arne Magne Sørum

Sekretær: Hans Falang

Styremedlem: Elin Paulsen

Styremedlem: Roar Fossnes

NY KOMMUNEPLAN FOR MODUM

Modum kommune skal revidere kommuneplanen i 2010. Planarbeidet er allerede godt i gang, og et forslag til ny kommuneplan vil bli presentert og lagt ut på høring i løpet av høsten 2009. Kommunestyret i Modum har vedtatt et planprogram som fastsetter en del temaer som skal ha spesiell fokus i kommuneplanen. Temaene er:

- Befolkningsutvikling
- Folkehelse og levekår
- Tjenesteutvikling
- Næringsutvikling
- Utbyggingsstrategier og stedsutvikling
- Universell utforming/tilgjengelighet for alle
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Bærekraftig areal- og ressursbruk
- Klima og energi
- Omdømmebygging

I tillegg har kommunestyret vedtatt strategier for utbygging og stedsutvikling i Modum. I forbindelse med høringen på planprogrammet har kommunen mottatt en del forslag både mht. den generelle samfunnsutviklingen og i forhold til framtidig arealbruk. Nytt ved denne planrevisjonen er at det skal gjennomføres konsekvensutredninger for alle områder der det i kommuneplanen legges opp til endringer i arealbruk. Det er derfor viktig at kommunen mottar alle arealbruksforslag så tidlig som mulig i planarbeidet.

Ønsker du å påvirke Modums utvikling framover, vil vi gjerne høre dine forslag enten det gjelder generell samfunnsutvikling eller arealbruk i Modum framover. Vi ønsker **dine** innspill nå!

Innspill sendes Modum kommune pb. 38, 3371 Vikersund, eller på e-post til postmottak@modum.kommune.no.

Ellers vil du kunne finne nyttig informasjon om kommuneplanarbeidet på kommunens hjemmesider på <http://www.modum.kommune.no/kommuneplan>

SØKNADER SOM KAN SENDES PÅ NETT:

Det er stadig nye muligheter for å sende inn søknader via nettbasert løsning: Gå inn på Statens landbruksforvaltning sine nettsider: www.slf.dep.no eller via Altinn, der kan du søke på følgende muligheter:

- søknad om produksjonstilskudd, samt avløsertilskudd, begge omganger
- søknad om avlingsskadeerstatning
- innsyn på egen skogfondskonto

Her er også mulighet for å finne nettbasert kopi av tidligere innleverte papirsøknader.

MODUM SKOGEIERLAG

Modum Skogeierlag har 371 medlemmer

Aktivitetsplan for Modum Skogeierlag 2009

1. Kurs i bruk av skogeier web og skogfond
2. Tur til Hellefoss fabrikk april/mai 2009
3. Fagsamling på ski høsten 2009
4. Skogdag

Styret i Modum Skogeierlag 2009:

Styreverv	Navn	Tilleggsverv
Leder	Per Korsbøen	
Nestleder	Tor Justad Johansen	leder av arrangement komite
Studieleder	Hilde Hulbak	
Kasserer	Kristine Aamodt	
Styremedlem	Gunhild Kjøpland	
Styremedlem	Per Olav Mørk	utstyrsansvarlig
1.varamedlem	Per Yngve Tandberg	

Modum Skogeierlag har følgende utstyr til utleie for lagets medlemmer:

		pris pr dag	utleier	utleiested	tlf til utleier
1 stk	Drammens-slodd	kr.300,-	Kristian Brecke	Holemoen.	415 08 560
1 stk.	Veiskrape	kr.500,-	Kristian Brecke	Holemoen	
2 stk	Motorryddingssager	kr.200,-	Jørn Bottolfs	A. Bottolfs Verksted	32 78 84 81

Utstyret hentes og bringes tilbake der det hentes.

Kurs i bruk av skogeier web og skogfond vil bli kjørt kontinuerlig i Modum Skogeierlags regi så snart det er mange nok påmeldte for en kveld. Kurset er på ca. 3 timer (kveld eller dag) og er gratis.

Påmelding til studieleder Hilde Hulbak, mobil 41228382 eller hildehulbak@c2i.net

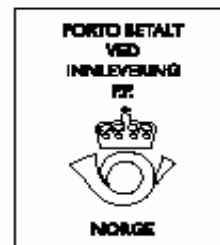
Modum Skogeierlag e-mail adresse: Modum.skogeier@online.no

Vi oppfordrer alle skogeiere til å registrere sin e-mail adresse her. Da vil du være tilgjengelig for nyheter o.l fra Modum Skogeierlag.

ETTERSØK OG AVLIVING AV SKADET VILT

**Melding om trafikkskadd vilt skal skje til
lensmannskontoret, tlf 32 78 29 60**

B

DE VIKTIGSTE SØKNADSRISTENE FOR 2009

JORD:	SØKNADSRIST:	FORVENTET UTRET.
Innmelding til Debio, økologisk drift	1.mai, innmelding etter denne dato kan det ikke garanteres inspeksjon samme år.	
SMIL (spesielle miljøtiltak i jordbruket)	1.mai og 1. oktober	Fortløpende og ut fra utført arbeid
Tilskudd til vinterskade på eng	15. juli Gi beskjed til kommunen umiddelbart når skaden oppdages	
Produksjonstilskudd, areal m.m.	20. august	Februar året etter
RMP(Regionalt miljøprogram) bla. endra jordarbeiding	20. september	Mars året etter. (utbet ikke sammen med prod.tilsk)
Avlingsskade	31. oktober Melding til kommunen skal skje umiddelbart og før innhøsting	Forventa utbetaling for skadeåret -08 er i juni -09
HUSDYR:		
Avløsertilskudd - ferie og fritid	20. januar	Juni (for avløseråret 2008)
Produksjonstilskudd, husdyr	20. januar.	Juni
Organisert beitebruk, tilskudd pr dyr	1. november	
Sau drept av rovvilt	1. november	Desember samme år
Katastrofetap i husdyrprod.	31.desember	
SKOG:		
Nærings- og miljøtiltak i skogbruket	1.mai og 1. oktober	Fortløpende
Skogavgift, bilag for utbetaling leveres fortløpende igjennom året, siste frist for regnskapsåret	1. desember	Fortløpende
JAKT:		
Søknad om endring av hjorteviltvald	1. april	
Søknad om godkj. av vald, hjortevilt	15. mai	
RAPPORTERING AV JAKT:		
Elg, rapportering	10. november	
Hjort, rapportering	10. desember	
Rådyr, rapportering	3. januar	